

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: David Kaňkovský
Název bakalářské práce: Consistency in English pronunciation of pupils in lower secondary school
(Konzistentnost v anglické výslovnosti žáků 2. stupně ZŠ)

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Jaroslav Emmer
Oponent bakalářské práce: PhDr. Vladislav Smolka, Ph.D.

- I. Cíl práce a jeho naplnění:
1. Cíl práce byl stanoven a naplněn v souladu s tématem
 2. Cíl práce byl naplněn s drobnými nedostatky
 3. Cíl práce byl adekvátní, ale jen částečně naplněný
 4. Stanovený cíl nebyl naplněn
- II. Struktura práce:
1. Logická, jasná a přehledná
 2. Přiměřená
 3. Uspokojivá
 4. Nevhodná
- III. Práce s literaturou:
1. Výborná: zvoleny a použity vhodné prameny v patřičném rozsahu
 2. Velmi dobrá práce s adekvátními prameny v patřičném rozsahu
 3. Průměrná práce s literaturou
 4. Slabá, chybná nebo nedostačující
- IV. Formální stránka:
1. Odpovídá všem stanoveným požadavkům
 2. Obsahuje drobné formální chyby
 3. Nesplňuje některé zásadní požadavky
 4. Nesplňuje většinu stanovených požadavků
- VI. Jazyková úroveň práce:
1. Výborná
 2. Velmi dobrá
 3. Dobrá
 4. Podprůměrná
- VII. Náročnost zpracování tématu:
1. Velmi vysoká
 2. Vysoká
 3. Střední
 4. Nízká

Vyjádření oponenta bakalářské práce:

Anglicky psaná bakalářská práce se zabývá otázkou, nakolik se v anglické výslovnosti českých žáků ZŠ mísí rysy dvou běžných výslovnostních standardů angličtiny, tzv. Received Pronunciation a General American.

V teoretické části posluchač vymezuje, jaké rysy bude ve výzkumu sledovat, a představuje zmíněné dva výslovnostní standardy. Většinu této části tvoří citace či parafráze literatury, rozsah vlastního autorského textu je malý.

Praktická část je založena na výzkumu výslovnosti respondentů, s nimiž autor práce pořídil nahrávky jednotlivých slov a následně jejich výslovnost analyzoval a zaznamenal formou transkripce. Pro každého respondenta je k dispozici kvantitativní vyhodnocení ve formě grafu a v závěru je uveden graf zachycující celkový výsledek.

Práce je cenná tím, že zkoumá autentický materiál, zároveň však ponechává některé aspekty nedostatečně objasněné.

Autor v úvodu uvádí (7), že se bude zabývat čtyřmi oblastmi výslovnosti: fonetickými a fonologickými rozdíly, rhoticitou, tzv. „silnými“ a „slabými“ slabikami, a přízvukem. První ze zmíněných oblastí (fonetické a fonologické rozdíly) však není na stejné úrovni jako zbylé tři - je mnohem obecnější povahy a ostatní sledované aspekty výslovnosti by mohly být přiřazeny do jedné z těchto kategorií. Autor sice na str. 13 objasňuje, co je míněno fonetickými a fonologickými rozdíly, ale nikoli ve vztahu mezi RP a GA. Stejně chybí podrobnější komentář, čím se RP a GA odlišují ve vztahu ke zbývajícím třem typům jevů.

Na str. 17 je přehled 22 slov, která se v obou standardech liší, a na následujících stranách je popsáno, které odlišnosti mají jednotlivá slova demonstrovat. V tomto popisu chybí výše zmíněné sledování „silných“ a „slabých“ slabik, a místo toho se objevuje kategorie „vowels and consonants“. Dále není jasné, odkud pocházejí předpokládané standardní transkripce obou variant. Např. slovo *better* je transkribováno v GA jako /'bed.ə/, aniž je vysvětlen význam tečky v ní užitě – pokud má značit hranice slabik, není zřejmé, proč tomu tak není u ostatních slov. Tato transkripce zjevně nepochází z výslovnostního slovníku uvedeného v závěrečné bibliografii. Totéž platí pro znak pro samohlásku ve slově *eggs* (str. 14).

U slovesa *were* je pro jako modelová varianta výslovnosti RP uvedena *weak form*, navíc s koncovým /r/, které popírá nerhoticitu daného standardu, kdežto pro GA je uvedena *strong form*.

V případě americké intervokálního /t/ je v tabulce (17) uveden standardní diakritický znak pro *voiced (tapped, flapped) /t/ (tomato, vitamin, hated)*, kdežto u jiných (*water, better*) uvádí transkripce /d/; totéž se objevuje v přepisu u jednotlivých respondentů. Je tím míněn skutečný výslovnostní rozdíl, nebo jsou obě transkripce zaměnitelné?

Není rovněž zřejmé, jak byly hodnoceny příklady, kdy se v rámci jednoho slova mísí znaky obou standardů, např. alveolární /t/ podle RP a rhoticizovaná samohláska jako v GA /'wa:tə/ (33), a jak se toto promítlo do kvantitativního vyhodnocení.

Komentář o výslovnosti grafému z (např. při odřikávání abecedy či hláskování) na str. 20 je irelevantní – nejde o výslovnost souhlásky, ale následné přízvučné samohlásky, která je v RP vyslovena jako v zavřené, kdežto v GA jako v otevřené slabice

U popisu výslovnosti jednotlivých respondentů se uvádí (str. 31), že student K nebyl schopen vyslovit slovo *advertisement* a chybně vyslovil *either*, ale v tabulce jsou obě slova uvedena s výslovností RP, kdežto v jiných případech je v takovýchto případech transkripce vynechána.

Velmi stručné je závěrečné vyhodnocení výsledků výzkumu, které se navíc pohybuje v poměrně obecné rovině.

Z formálního hlediska by příkladová slova měla být od ostatního textu odlišena kurzívou tam, kde není užito uvozovek.

Z hlediska jazyka se v textu občas vyskytují chyby, z nichž k nejčastějším patří chybné užívání čárky jako interpunkčního znaménka, namátkou např.:

Abstract ... *and decide₂ whether the participants were consistent...*

(7) ...*was to observe₂ if the students were...*

(17) ...*was to decide₂ whether their style ... was closer...*

(28) *Although₂ he never paid any attention...*

(37) ... *it was clear₂ that the students are...*

(38) *It is also my belief₂ that it is preposterous...*

(39) *Although₂ many of the participants...*

(13) *In practise...*

(20) *At the begging of words...*

(7) ...*deals with standard pronunciations, its regional and local forms.*

(38) *Many of them had some knowledge of about it...*

Z těchto důvodů mohu hodnot práci nejlépe známkou velmi dobře.

Práce splňuje základní požadavky kladené na tento typ prací, a proto ji doporučuji k ústní obhajobě.

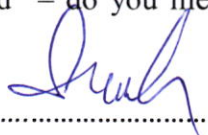
Navrhovaná známka: velmi dobře

Otázky k obhajobě:

Did you consider whether the pronunciation of pupils might be affected by their mother tongue, and if so, in which areas and to what extent? If Czech does play a part, does it shift the pupils' pronunciation towards RP or GA?

How did you distinguish between "quite correct pronunciation" and "mispronunciation"?

You suggest that "it is more than appropriate to teach them (students) that there is more than one version of saying a certain word" – do you mean the receptive level or the productive level, too?

Podpis oponenta bakalářské práce:.....

Datum: 20. 5. 2021